

Een wet voor de CoronaMelder

Sinds maandag kan iedereen in Nederland hem downloaden: Coronamelder, de app die je moet waarschuwen als je recent bij iemand in de buurt bent geweest die achteraf besmet bleek te zijn. Een vijfde van de GGD's ondersteunt de app ook nu al en in de rest van het land kan je hem al beperkt gebruiken. De minister wil dat op 1 september alle GGD's er klaar voor zijn, zodat iedereen in Nederland de app volledig kan gebruiken.

Bits of Freedom publiceerde, samen met anderen, meer dan vier maanden geleden tien uitgangspunten waar de app aan moet voldoen, als (als!) er al een app voor contactonderzoek moet komen.¹ Die uitgangspunten zijn noodzakelijk voor het beschermen van onze vrijheden en rechten, onze veiligheid en sociale cohesie. Een aantal van die zaken kunnen alleen goed geregeld worden in een wet, zoals bijvoorbeeld de tijdelijkheid van de app en een verbod op het verplichten van het gebruik ervan. Ook de Nederlandse privacy-toezichthouder, de Autoriteit Persoonsgegevens stelt dat “gezien de omvangrijke en veelomvattende impact van zo'n app, een wet de meest logische basis is.”²

De minister moet nog altijd met dat wetsvoorstel komen.³ Dat zal hij nu zonder twijfel als “spoedwet” bestempelen. Maar haastige spoed is zelden goed, ook bij wetgeving. Het is daarom te hopen dat de Tweede Kamer zich nu niet laat opjagen. Zodat niets in de haast wordt vergeten, hebben we hier een lijstje van punten die in ieder geval in zo'n wet thuishoren.

Dit moet tenminste wettelijke geregeld zijn

1. Algemeen

- De minister kan ten behoeve van de bestrijding van het SARS-CoV-2-virus een of meer digitale middelen inzetten ter ondersteuning van of in aanvulling op het bron- en contactonderzoek van de GGD: een app.
- Zo'n app omvat het geheel van componenten waaruit dit digitale middel bestaat, als ook elk van de componenten afzonderlijk. Hieronder verstaan we in ieder geval: de interface, de backend, het framework waarop het systeem is gebaseerd en de hiervoor ingerichte processen bij elk van de betrokken instanties.

2. Doelstelling

- Het doel van de inzet van de app moet beperkt zijn tot het zo snel mogelijk waarschuwen van gebruikers wanneer zij mogelijk besmet zijn met het SARS-CoV-2 virus, om daarmee de verspreiding van dit virus in te perken.

1 <https://veiligtegenocorona.nl>, mede ondertekend door o.a. Amnesty International, Consumentenbond en Platform Burgerrechten

2 <https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/nieuws/ap-privacy-corona-app-gebruikers-nog-onvoldoende-gewaarborgd>

3 <https://www.bitsoffreedom.nl/2020/08/18/verbroken-beloftes-en-gepruts-met-corona-app-zijn-vernietigend-voor-vertrouwen>

- b. De app en de daarmee verzamelde gegevens worden daarom enkel en alleen ingezet voor het informeren van gebruikers die in de voorgaande twee weken in de nabijheid zijn geweest van iemand die naderhand positief getest is op het virus.
- c. De app geeft naast de melding ook een handelingsperspectief.

3. Verplicht vrijwillig

- a. Het is een ieder verboden een ander direct of indirect te verplichten tot het gebruik van de app. Zo mag, bijvoorbeeld, de GGD het gebruik van de app nooit vereisen bij het doen van een test.
- b. Het is een ieder verboden een ander het gebruik van de app als voorwaarde te stellen. Zo mag, bijvoorbeeld, een uitbater van een café nooit vragen de app te installeren voordat je een biertje besteld.
- c. Het is een ieder verboden een ander te bevoor- danwel te benadelen op basis van het al dan niet gebruiken van het digitale middel. Zo mag, bijvoorbeeld, een zorgverzekeraar je nooit korting verlenen op de premie als je de app gebruikt.

4. Verbod op ander gebruik

- a. Het is verboden de app en de daarmee verzamelde gegevens voor een ander doel in te zetten.
- b. Dat verbod geldt ook voor het gebruik van de app en de daarmee verzamelde gegevens door opsporings-, inlichtingen- en veiligheidsdiensten. Het zou mooi zijn als iedereen, ook de zware criminelen, geen enkele drempel voelt om het digitale middel te gebruiken.

5. Horizonbepaling

- a. De noodzakelijkheid (en daarmee proportionaliteit, subsidiariteit en effectiviteit) van de inzet van het digitale middel wordt elke drie maanden geëvalueerd tegen vooraf bepaalde en in ministeriële regeling vastgelegde criteria op het terrein van adoptie, gebruik, indirecte beoogde effecten (reproductiegetallen, incidentie), niet-beoogde effecten en beschikbaar test-, bron- en contactonderzoekscapaciteit.
- b. De app wordt ingezet voor een periode van drie maanden.
- c. Na afloop van deze periode wordt de inzet ongedaan gemaakt. Daartoe worden zo spoedig mogelijk de functionaliteit van de app ongedaan gemaakt, de verzamelde gegevens in alle componenten vernietigd en alle componenten die onder direct beheer van de minister bestaan ontmanteld.
- d. De periode van de inzet kan elke drie maanden opnieuw worden verlengd met een periode van nog eens drie maanden als uit de evaluatie de noodzakelijkheid aangetoond is. In het verlengingsbesluit worden dan opnieuw de evaluatiecriteria voor de verlengingsperiode vastgesteld op basis van de alsdan bestaande epidemiologische inzichten.

6. Strafbaarstelling

- a. Een overtreding van het bepaalde onder punt 3 is strafbaar.
- b. Misleiding rond het gebruik van de app, voor bijv phishing' of bewust foutieve voorlichting, moet strafbaar zijn. Voor zover dit al strafbaar is, geldt een strafverzwaring.
- c. Het moet strafbaar zijn om moedwillig meldingen te veroorzaken met als doel de systemen van de GGD te verstoren. Ook moet het strafbaar zijn om moedwillig meldingen te veroorzaken waarmee groepen gebruikers (zoals de bezoekers van een school of een moskee) benadeeld worden. Voor zover dit al strafbaar is, geldt een strafverzwaring.

Zonder deze punten is een wetsvoorstel voor de CoronaMelder onvolledig.